

Pligt ved at udtale sig offentlig om Forsvarssagen, er det forbudt Officererne at gøre saadant. Thi intet Korps hverken i Hæren eller Flaaden kan indeholde Officerer, der handle imod de militære Pligter. Det bliver nu en Sag mellem Ministeriet og Viceadmiralen. Men Skrivelsens Afsendelse til Viceadmiralen og dennes videre Besørgelse af Skrivelsen og den Omstændighed, at Ministeriet vedblivende har opretholdt dette Forbud, er noget, der rammer Ministeren, og som vi derfor have med at gøre her.

Aarsagen til det, der er sket, er at søge i det mærkelige „Ønske“, som Ministeren kalder det, fra Forsvarsministerens Side med Hensyn til Foredraget i krigsvidenskabeligt Selskab for nu omtrent et Aar siden. Der var den Gang af en Søofficer holdt et Foredrag i dette Selskab med Titel: „Nogle maritim-strategiske Betragtninger.“ I dette Foredrag beskæftigede den paagældende sig udelukkende med Flaadens Opgave. Landbefæstningens Betydning for Forsvaret laa ikke i Foredragets Plan, og Foredragsholderen lod derfor dette Spørgsmaal ligge. Man ved kun om ham, at han er en varm Tilhænger af Københavns Befæstning. Ganske naturligt vilde man saa i dette Selskab fortsætte Drøftelsen med et Foredrag om Fæstningens Betydning som Grundlag for Landets Forsvar, og Foredragets Titel var en noget lignende, nemlig: „Nogle Betragtninger over Danmarks strategiske Stilling under en Stormagtskrig.“ Men dette Foredrag blev forpurret af Ministeriet. Det krigsvidenskabelige Selskab har Kongen til Protektor, dets Love ere godkendte af Kongen, og Emner som dem, der her var Tale om at behandle, have utallige Gange tidligere været behandlede i Selskabet. Naar nu Ministeren i den Debat, jeg nylig omtalte, af 15. Januar siger, at Officerer kun have Ret til at slutte sig sammen i Foreninger under Tilsyn af deres foresatte, kan det ikke være rigtigt. Den Indskrænkning, der er i Grundlovens § 94, er, at de militære Loves Forskrifter skulle følges ved Officerernes Sammenslutning i Forening, og der er ingen anden Forskrift end den, der findes i § 162 i den militære Straffelov, og den faar ingen Indfyldelse her overfor det krigsvidenskabelige Selskab. Udover dette er der ikke Tale om, at Officerer kun kunne være i en Forening under Tilsyn af Officerernes foresatte.

Men trods dette har Ministeren altsaa udtalt det, han kalder et Ønske. Og det ser meget blidt ud. Mer der er her det

mærkelige, at for det første er et Ønske fra en Minister i Virkeligheden en Befaling, og for at det i Virkeligheden ogsaa er blevet opfattet som en Befaling, foreligger der to bestemte Kendsgerninger, som jeg skal tillade mig at nævne. Den ene er denne. I det militære Tidsskrift staaer der følgende angaaende dette Foredrag: „Efter Krigsministeriets Ordre aflyses Foredragssammenkomsten den 2. April d. A.“ Og den anden er den, at Generalmajor Nieuwenhuis, som den Gang var Formand for krigsvidenskabeligt Selskab, men som kort efter gik af, fandt Anledning til den 24. Januar i Aar at fremsætte en Udtalelse i „Nationaltidende“, hvori han skriver, at han har hævdet for Ministeriet Ønskeligheden af, at den paagældende Officer gennem sin nærmeste foresatte, Generalstabsschefen, fik tilkendegivet, at han ikke maatte holde ommeldte Foredrag, hvilket Ønske ogsaa blev opfyldt. „En direkte Befaling fra Ministeriet havde jeg som angivet selv fremkaldt.“ Naar dette er saaledes, forekommer det mig, at man skal nævne Tingen ved dens rette Navn, og ligesaa lidt som man, naar der er givet en Ordre, skal tale om Admiral Wandels „Udtalelse“, skal man, naar der er Tale om en Ordre, tale om et „Ønske“. Men det er ganske forkasteligt ogsaa at fremsætte et saadant Ønske eller give en saadan Befaling, og det er dette, der efterhaanden har ført det andet med sig, som nu er endt paa den mærkelige Maade med dette Forbud.

Man kan nu af de vel noget sparsomme, men alligevel tilstrækkelig oplysende Meddelelser, der ere komne frem, og hvoraf den højtærede Minister nys fremdrog noget, nemlig de Udtalelser, der vare komne frem i Bladene, se, hvorledes Sagens Gang har været. I Efteraaret, efter at Marinens Officerer i Løbet af September og Oktober Maaned kom hjem fra deres Togter, rejste der sig en Bevægelse for at faa Spørgsmaalet om vort Lands Forsvarsvæsen forhandlet i Søløjtnantselskabet. Ogsaa dette Selskab har Kongen til Protektor, det er over 100 Aar gammelt, og i dets Love staaer bl. a. følgende: „Alt, hvad der direkte eller indirekte kan bidrage til maritim og militær Oplysning, vil være dets Virksomhed vedkommende.“ Endvidere: „Det maa anses for ethvert Medlems Pligt at bidrage sit til Fremme af Selskabets Formaal og Virksomhed.“ Endvidere: „Det er ethvert Medlems Pligt at bevare fuldstændig Diskretion overfor udenforstaaende om Forhand-